LOTAZILLA
8
BARIKUBA

BILBAO 1933

Euzkadi

ARPIDE-SANEURRIJA
..ao'kua ... 6,00 Irko. iruiles
Bilbao'atazkua 7,50 "
Idazki-Itunmena 62,00 " urtez
Atzarrijetakuak 100,00 " "

BELDAYEN ITUNDUBA

XXI urtia || Idazkolea ta Banakolea: Correo, 17, 1.° || 234 Idazkutxa || 17.810 Urrutizkiña || 6.553 zenbakija

Egunekua

"Bizkaya'ren Zaindarija dan Orbanbako Sorpenari.-Arrena"

"¡Aintzea Zeuri, Neskutz oŕban baga soŕtuba!

Gixonak oben-egin eban eta Jaungoikuak, eŕukiz, bere Semiaren erijotzagaz gaizkatu gura ixan dau, ta, Onen amatzat, Zeu, emakume gustijen aŕtian, autetsi zan. ¡Zeu emakume gustijetarik onetsija!

Eta, Josu'ren ama ixan zitekentzat, eskaŕez bete zau zeure soŕkalditik Donokira jaso zaran aŕte: eta Algustidunak Zeu baño irazapen oberik eztaike irazan. ¡Zeu eskaŕez betia!

Eta Aŧeak autu zau bere Alaba maŧetzat; Goteunak, bere Ezkon garbitxat; Semiak, bere Ama neskutzetzat. ¡Zeukin Jauna!

¡Miren Deuna! Jaungoikuaren irazapenik maŧiena ba-zara; ta eskaŕez betia ba zara, ta eukin Jauna ba-dago, aŕen-egijozu Bizkaya'ren aldez, Bizkaya'k bere Zaindari ta Amatzat autu zaulako; aldeztu bera egixu arerijo geztokiŧaŕ ta biztokiŧaŕ gustijen kaltez. ta bere semien bijotzan biztu egixu abeŕtzaletasuna, eurek Abeŕija Jaunaren bidietatik eruan dagikientzat, eta eurek Donokira eldu diŧekientzat.

Olantxe."

卐 卐 卐

Emen irakuŕi ixan dozubezan leŕuok, Sabin Irakaslia'k idatzi eban "Egutegi Bizkaŧaŕa„'tik aŕtuta imiñi doguzanak dira.

Sabin'ak, Urtzi'ren Ama dan Miren Oŕban bako Soŕpenari, aŕen dagitso.

Bizkaya'ren Zaindarija da, ba, Miren, Euzkadi'ren Zaindari oŕbangia. Euzkadi gaxuak, baŕiz, dauzan areyo ankeŕakandik gaizkatuko ba-da, olakoxe Zaindarija biaŕ dau: Bere oin oŕbangiaz irantsuge gaiztokiŧaŕa zapalduta betiko istanda eragingo dautsan Euzkadi'ren aldeztzale betugia.

卐 卐 卐

Sabin Irakaslia ixan zanaren ikasliak gara gu, arek erakutsi euskuzan euzko-bidiak-ziaŕ gabiltzan jaŕatzale zintzuak.

Eta Irakaslia'ren irakatsijai jaŕaŧubaz, guk be Euzko-Gastedija'en Zaindarija dan Miren Oŕbangiari otoi egiŧen dautsagu.

Eta geure otoi abeŕkoyetan, Euzkadi gaizkatuteko ala eskatuten dautsagu.

Gure abeŕija Euzkadi da, ba. Eta Euzkadi areyo gaiztuen estuntzapian atxilotuta auŕkitzen da, atxilotuta ta erijotzarako zemaŧuta...

Uskurtz-lagiz ezetariko eskubide barik, azke be azke bixi ixan zan abeŕi maŧe au jopu biguŕtu eban abeŕija, España da.

España ta France be bai, atzeŕiko abeŕi onek be Euzkadi'ren zati bat bere jopu bigurtu eban-eta.

Joputza oneik, kistaŕ-ikasbidiaren auŕka dagozanak dira. Joputza oneik, Goiko Jauna'ri irainka dagozanak dira.

Beraz Euzkadi'ren azkatasunaren auŕka daguana, Goiko Jauna'ren agindu daunen auŕka dago.

Estuntzapetuba azkatutia, eŕukizko egiŧadea da.

Soŕtzez oŕbangia dan Miren Josu'ren Ama Neskutza, eŕukizko Ama dogu, baŕiz.

Esturaldi onetan Beragana zuzendu gaŧezen, ba, geure abeŕi gaxuaren estuntzeak azkatuteko Miren baño gaizkatzale oberik eztogu iñun idoroko-ta.

卐 卐 卐

Euzkadi'ren areyuak, baŕiz, alde gustijetan dakusguz. Eskeŕ-alderantz begiratuten ba-dogu, areyuak; eskuma-alderantz begiratuta be, areyuak.

Auŕe-ziaŕ begiratuta dakusguzak be areyuak doguz, baŧa atze-ziaŕ zirakatu gurarik yabilkuzanak be.

Areyuotariko batzuk, agiriko areyuak dira; euren areyo-auŕpegijak estaldu barik yatoŕkuzanak.

Beste batzuk, ostera, eŕezago atzipetuteko asmoz, kistaŕen ikuŕa dan gurutza deuna agirijan dabela uŕeratuten yakuz, eta gurutzapian ostenduta dakaŕen aizto zoŕotzagaz zauriŧuten gaŧubez.

Areyo mueta gustijen aŕtian azkenenguok yakuz ezeskaŕijenak, gaiztuenak, eta iguingaŕijenak be.

Agiriko areyuen bilduŕik eztaukagu.

Txeŕena, dan ezaguna dalako, gurutza bat egiñaz uxatuten da, ba.

Baña gurutzeak agirijan dabezela zirika yatoŕkuzan areyuak, gurutza deuna bekokijan egiŧiak eztauz uxatuten, euren gaiztokiŧaŕ eden deungia jeltzaliokanatuteko aŕteratubago egin baño.

Ardi-naŕuz estalduta yatoŕkuzan areyo ziŧalok, gugandik, Euzkadi gure abeŕi maŧiagandik uxatuteko laguntza-biaŕ gara.

Laguntza ori, baŕiz, bai-dakigu nun idoro: Miren Soŕkundez Oŕbangia danaren betugetasunian.

Beragandu gaŧezan, ba, ta Bere donokiŧaŕ laguntzea eskatu dayogun.

Eta guk eskatzen dautsaguna bidezkua danezkero, biaŕtsuben eŕukizko Ama dan Miren Neskutza'k, bijotzez dasketsegun au eztausku ukatuko.

Deskatsegun laguntza au jadisteko, baña, geu be, zintzuak ixan biaŕ gayakoz, ¡zintzuak eta benetako jeltzaliak...!

Euzkel-ixena

Atzo Begoña'ko Miren Deuna'ren eŕtxadonan, Landeta'taŕ Peliken eta Garitano 'taŕ Miren senaŕ-emaste abeŕtzale zintzuen semetxu bat ugutzan eben, eta ixentzat, Iñaki euzkel-ixen poliŧa ezaŕi eutsen.

Aŧabitxi - amabitxijak, jayopaŕitxubaren aŧaŧa-amameak diran Garitano'taŕ Joseba Iñaki ta Eguren'daŕ Bingene euzkotaŕ ospetsubak ixan ziran.

Zorijonak.

URIBIŦAŔTE'TAŔ IBON.

AREATZA (Villaro)

Uri onetako abeŕtzaliei, gixonezko ta emakumezkuai ta gastetxubei be, bijaŕ larunbata, gabeko zortziretarako, Batzoki onetan egingo dan batzaŕera eldu daŧezan dei egiŧen yake.

Batzaŕ au, gabon-jayetarako euzkel-abestijak gure gastedijari irakasteko bide bat aŕtzeko ixango da.

Beraz, bijaŕ gabian etxetik urten al dozuben gustijok uri onetako Batzoki'ra eldutxu bat egin biaŕ dozube, bertan aŕtuko diran erabagijak abeŕkoyak eta onurakoŕak ixango dira-ta.

Lendakarija.

GAUTEGIZ DE ARTEAGA

Igaro dan zapatu zoŕtzi goxian ezkonduta, Madrid, Paris, Genova, Milan, Torino eta Italia'ko Itxas-Oztin aldeko uri ospatsubak ikusi ondoren etoŕi yakuz geure artera Emakume Abeŕtzale-Batza'ko lendakari Esturo'taŕ Germane eta bere senaŕ Astorkia'taŕ Domeka abeŕtzale zintzua. Ezkondu ziran egunian Gautegiz'ko emakume abeŕtzaliek lora zuri-goŕi-orlegizko txorta edeŕ bat eskiñi eutsen German'eri, beroneri eutsoen maŧasuna eta zera ona erakustiaŕen. Eta au ondo baño obeto dago. Baña beste neskatiŧa batzuk, ugolu-garaun piŧo bat jaurti eutsoen, eta oneri ezteritxogu ondo, ezta uŕik emon be; atzeŕijetako oŧura ganora bakuak Euzkadi'ra zetan ekaŕi eztagolako. ¡Ze ugolu eta ze aŕoz! Ugariŧasuna, biaŕ bada, Jaungoikua'k emongo dau, eta Bera'ri eskatu. Bada ezkontzan aroza bota yakelata, ¿beste barik ugaritasuna...? ¡Bayauk obarik!

AUTESKUNDIAK.—¡Aonek bai ixan dozak, ugolua baxen, ugarijak! Gure arerijuak oŕ ibili dira gogoŕ; batari: "edo emon geure alde zeure votua, edo etxetik kanpora"... Bestieri: "zeure botua geure alde emoten ba-dozu, biaŕa etxatxu "faltako" or Laida eta Aŕketan eukiko dogu laster edozenbat eta..." Bestieri baŕiz: "eneuskixu ogija kendu gura, baña zeure "botua" geure alde emoten ez-padozu, ¡eztakit ba...!

Eta au danau ¿zetako? ¡173 autaŕki triste bakaŕik batzeko! Guk baŕiz, ez zemairik, ez eskintzarik, ez peŕetxiko zaŕik emon barik, 473. ¡Zer gurozu ba! Borondatie bakaŕik eskatuta gero ori...

Etxe-eŕentie ondo ordaindu, olaskoz, sagaŕez eta gastañez ondo beteneiko otzarie Gabonetan eruan, eta oindiño ¿"botua" be eurai zoŕ deutsaguela? ¿Zerda ori? Alakoen baten geure seme-alabak be, geuk asiŧa gero, eurentzako eskatuko jeuskubezak jauntxu lotsabako oŕeik... Bai, itxaron dagiyela pizka baten. ¡Katolikuek direla esango dabe gero oŕeik...! Karta guzuŕezkuakin eta txiruai negaŕ eragiŧie ezta katoliku onen egiñena. Ezta naiŧa nai ez norberak gure eztaben aldera "botua" emon eragiŧia be. Ez. Eztiñot nik katolikuek eztirazanik; baña bai, oŕ España aldien dagozan katolikuetarikuak dirala. Arek katolikuek dirala ez esatiaŕen eskoŧaŕak dirala, diñue. "Eskoŧaŕa" bariz, berba luzia da. Eskoya nun asi eta nun amaitzen dan ezta eŕez esateko gauzia.

IZPARKARIJA.

EUZKO
JEL - ASTEROKO IZPAŔINGIJA
Larunbatetan agiri ixaten da
Euzkelduna: Abertzalia ba'zara, erosi ta irakurri biar dozu asteroko au.

Joyería-Platería-Relojería
CONSTRUCCION Y REFORMA DE ALHAJAS
Legazpi, 10 — DONOSTIA
ARIETA BITXIZALE
Bitxitegia-Zillartegia-Gabeukaztegia
BITX AK EGIN ETA BERRITZEN DITU
— Urrutizkiña, 13.777 —

EIZARA'KO SUIZKILLU (ESCOPETA) OLEA
L. LEGARRISTI Y COMPAÑIA
SORALUZE (Placencia de las Armas). — GIPUZKOA

Izpar urtenenak

Oporraldij aeta ikaslliak.-Euzko-araudijaren aldez. - Euzko - Pizkunde'ren sariketea.-Irun'go zergalrrijak.-España'ko aldun-batzarrak. - Erradikalen batzarra.-Einstein'en gora-berak

Bizkai'ko ikasliak opoŕaldijan diñaŕdube. Instituto'ko gora-berakaz eztira baketan geratu. Astelenez opoŕaldi oŕi ameyera egingo ete dautsonentz gagoz.

Bilbao'ko udaletxian dagozan sosolistuak auŕera eruan nai dabe euren erabaki txaŕa. Baseŕiŧaŕak ezin saldu al-ixango dabe esnerik, udalak baño. Oŕen auŕka gogoŕ jaŕi dira abeŕtzaliak.

Euzko-aldunak eldu dira Madrid'era ta aldun-batzaŕetara gaur agertuko dira España'ko eŕiketa-arazuetan zetan saŕturik eztauke, geure gauzetan baño.

Atzo batu ziran Bizkai'ko aldunegijan euzko-araudijatzaz jardun diran amazortzijak. Gaŕantzi andiko arazuak erabili ebezan.

Bizkai'ko jauŕliak esan daunez amaika mila lauŕleko aŕtu dauz Ostikolari-aldraen buru dan dazkunegandik. Txindi oŕeik banandu ko dira Beŕmeo'n iŧo ziranen sendi aŕtian.

Euzko-Ekintza'kuak Barakaldo'n dauken batzokija saŕatu-eragin dau jauŕiak. Zegatija eztakigu.

Bilbao'ko endore dotoria dogun Erkoreka juan da orainguan, be, Madrid'era gaur etoŕi ta bijaŕ juan ori dok mutil zoli.

Bilbao'ko ikastetxeko irakasle gutsijak batu ziran atzo eta uaŕ bat egin eben. Beraz beŕogeta zortzi ordu baño len ikastoletara eztatoŕzanak ikastaroko eskubidiak galduko dabez.

Donostia'ko Euzko-Pizkunde bazkunak sariketa edeŕak emongo dauz Gabonetan Auŕ-askarik poliŧenak erakutsiko dauzanari. Belentxu oŕeik eskuz-esku erabiltekuak ixango dira.

Poxpoliña'k deritxon ume-aldreak jai andijak egingo dauz gaur Buruñurdunen txadonean. Miren Neskutza Garbijaren omenezko jayak dira.

Autaŕkidunen eŕeskadetan diran utzak zuzenduteko epia iŧa onetan asi ta datoŕen iŧaren amabigaŕenaŕte ixango dala atzaldu dauz Sasian jaunak.

Irun'go zergalarijak asaŕe dagoz orain aŕte uri aretan egiŧen ziran zerga-arazuak Madrid'era eruan gura dabela batobatzuk kaldaŕak dira. Oŕetarikuak ixan dira idazkija izpaŕingijetan agertuko da.

Bizkai'ko katoliku edo orokoŕok ikastola piŧo bat zabaldu biar dabela-ta asi dira lanetan. Asmo oŕen atzian dabiltzanak bakaldaŕak dira. Oŕetariko ixan dira idazkija ixenpetu dabenak.

"A B C" izpaŕingijak diñuanez Melquiades Alvarez jaunak ixango da España'ko Aldun-batzaŕ-orokoŕaen buru. Orain aŕte esaten zan Alba ixango zala, baña izpaŕingi oŕen gardiz beste ori ixango da.

Albiñana'aldunak esan daunez auteskundietan, be, españaŕ abeŕtzale ta eŕegetaŕ ixenaz ibili zan eta auŕerantzean be ixen oŕegaz ekingo dau.

Maura jaunari ageŕaldi bat egin eutson Rocha'k eŕadikalen aldez. Baña Maura oŕek esan daunez eztau ezer gura orain atonduko dan jauŕbatza edo gobernubaz.

Romanones'ek atzalben batzuk egin dautsoz "Le Journal" izpaŕingiko izpaŕkari bati. Erregetaŕa dala bera esan dau, baña eŕegetaŕak zer-egiñik eztau kela orain, bakian egon baño. Lungintaldekuak Lerroux'egaz alkaŕtu boaŕ dirala uste dau.

Sánchez Albornoz jaunak gogoŕki erantzun dautso "El Socialista" izpaŕingijari. Jauŕbatzaren auŕka daguala-edo izpaŕingijak esan daun ezkero, ezetz gogoŕa jaurti dautso eŕkaltseñak.

España'ko eŕadikalak batu ziran Aldun-Batzaŕtokijan eta Lerroux buru zala eŕikeleatzaz jardun ziran. Beŕogei inguru batu ziran eta jauŕbatzan lan sendua egin biaŕd ala erabaki eben.

Madrid'ko maitsein, eskaratsein eta garaŧikuak opoŕaldujan dabiltz. Ezin atondu dagije eztabaida ori eta jauŕliak esan daunez eztau loŕtuko olako burubakokeririk.

Kokaina deritxon eden edo pozoia saldu ten ibili diran iru gixon atxilotu dabez Barcelona'ko urijan.

Catalunya, Valencia eta Mallorca'ko ikasle pilua uŕten da Montpellier urirantza Raimundo Lulio zanaren saspigaŕen erijotz-eungija ospatuteko ustez.

"El Sol" ek diñuenez egon-ezin sakonak soŕtu dira sosolisten aŕtian, batzuk Besteiro'gaz eta bestiak Largo Caballero'gaz dagozalako. Besteiro'k orain itz-egingo ei-dau bere asmo osua atzalduteko.

Einstein jakintsubak epaŧetxietara eruan gura ixan dauz bere ogasunak ostu dabezenak, hitlertaŕak, baña epaliak esan dabenez Einstein'ek eztauka abeŕirik eta auzi ori ezin auŕera eruan daikie.

France eta England lateŕijak naŕtuko dabez Mussolini jaunaren ustiak, ludiko lateŕi-batza baŕiztauteko.

De Valera jaunak plebizito baten bidez atzaldu biaŕ ixango dau irlandaŕak azkatasuna gura debenentz. England'ek erabaki ori aŕtu dau.

Alessandri landakarijak eskatu dautsoz bere lateŕiko aldun-batzaŕari eskubide osuak, berak nai dauna egin dagijan lateŕiko bakia sendotu-aŕte.

Euzkotar umien aldez

"Baña esan egidazu egia, jakin dagitan. ¿Au zer luŕ da? ¿Zeŕ eŕi? ¿Zer notin daude luŕalde onetan?"
Homero .Odisea.

Alemania ko jakintsu batek dio eŕi bati bere lotsa ta itzala kendu, bere izaera galdu erazo, bere odoleko onoimen edo birtute danak aztu, ta abendaren indaŕ gustiak amaituta betiko ondamendira bultzatzeko, iñoiz-ez-iñoiz, lotsarik gabe, itzalik gabe, onoimen gabe ta indaŕik gabe bururik jasoko ez duan ondamendiko leizan eŕi bat sartzeko ez daguala auxe baño bide oberik: bere Edesti edo Historia rik ez erakustea.

Augaitik gure euzko-eŕjak jo du beya jo duan bezela. Auxegaitik ez degu gauŕ euzkotaŕen aŕtian, beste abenda gustiak duten abenda-aŕotasuna, ez eŕderaz chauvinisme esaten zayon abenda aŕokeria, baizikan eŕderaz orgullo de raza esaten dan abenda-aŕotasuna, ludiko ikastola danetan, Alemania'n batez—ere umien buru—biotzetan saŕtu erasoteko alegintzen diran abenda aŕotasuna.

Auxegaitik daude ainbeste ta ainbeste euzkotaŕ abixendun gizon eta emakume, euzkotaŕak diranik ere entzun nai ez dutenak, euren auŕetiokoen edesti garbia erakutsi ez ziotelako.

Gure aŕtean bezela, nor bere abendaren eta nor bere odolaren eta nor bere eliaren auŕka daguanik beste eŕi batian ez da gertatzen.

Danak daude euren izatiaz pozik, euren eliakin aŕo. Gure aŕtian beŕiz... Lengo batian erantzun ziran emakume aŕoputz batek. "Baseŕian jayo ez ba'nintzan, eta euzkeraz jakin ez ba'nuan, eta gastetan talorik jan ez ba'nuan obe nuan."

Egun aŕtan bertan, entzun zer esan ziran Mallorca ugarteko andereño batek: Ni Mallorca taŕa naiz, ama ere angua nuan, aita ez, aita Cadiz'kua degu, ta ama il zan aŕen etxean beti malorkeraz itz egiten degu, ta onera etoŕi geranian (Castellon'en zan au) Mercería Mallorquina geure dendari izena ipiñi diogu.

Begira, nor bere odolaren auŕka egote au, gauza aŕigaŕi au geure aŕtian baño ez da gertatzen, euzkotaŕen aŕtian baño ez da ikusten, baña beste gauza aŕigaŕi batzuek ere, aben ituŕburuak ere, geure aŕtian baño ez dira gertatzen ordea.

Ia, egin daigun kontu, Andalucia'ra dijuazen irakasliak luŕalde aretzaz eta ango notiñetzaz dakien gustia auxe dala:

Andalucia España'ko Egoaldian dagoala; Udaran bero ikaragaŕiak egiten dituala, Limoia ta uŕesagaŕa ugari dala, Orioa ere bai, Lantegi ta ola gutxi dala. Langile geyenak nekazariak dirala. Eta Sevilla'n bai dutela Giralda izena duan zerbait.

Baita ere egin daigun kontu, ango irakasliak ez diotela umiai iñoiz esaten andaluzak diranik, ez sortzireun urtian an Mahomataŕak agindu zutenik, ez Sevilla'tik noŕk atera zituanik, ez Granada'ko azkenengo bakaldunen beŕirik, ezer ez.

Ez eta ere aŕezkeroko Bailen'go Chiclana'n parantzetaŕen auŕka, zelako garaikundeak izan ziranik, ez España'ko lege beŕia egiteko Batzaŕ naguzia Cadiz'en batu zanik.

Oŕelako gauzarik ezer ez, euren biotzak maite dituzten gauzak aitatu ere ez, euren auŕetiokuakin edo eurakin zer ikusiren bat duan gauzarik esan ere ez eta azaldu gutxiago.

Oren ordez, urte guzia igaro dezala irakasliak Euzkadi'ko gauzak azaltzen, euzkotaŕen egitadak goratzen, euzko-abestiak abestutzen, Padura'ko, Mungia'ko ta Otxandiano'ko gudak azaltzen eta Huelva'ko umiak ondo jakin deza tela gero gure Gernika'ko Jauregia zer dan: Bizkai'ko Legia egiten zan Lege-Etxe edo Congresua.

Beste gauza bat ere irudimendu biaŕ degu gauza obeto aitutzeko. Irakasle oŕek ez dezala erderarik jakin, euzkera bakaŕik jakin dezala, eta Huelva'n uŕte osoa ikastolan euzkeraz egiten eman dezala.

Eta euzkeraz ezer uleŕtzen ez diotelako ume gustiak makilka darabiltzala eta beti "Andaluztaŕ askoak, diadarka erabiltzen dituala".

(Daŕaike)

AŔITOKIETA.

Aranburu'tar R.
AZAL ETA TXIZ-BIDIAK
Fueros, 5, 3°. DONOSTIA

Errijetatik

GERNIKA

Emengo "Institutoa" dala-ta, Udaletxeko ogasunak (Hacienda) ez ei-dabiz ondo. Ez dakit zenbatena, baña... "deficit" aunditxuba egon beaŕ dau.

¿Egongo ezta-ba, nor-berak biaŕ eta iñori emon ezkero...? 100.000 lauŕleko inguru etxia erosteko (intelectual'en (?) gauzak); beste 15.000 España'ko Lateŕijari urtero, ta bertan egin dabezan lanak beste 11.000 'tik gora; eta oŕez ganera, ura, argija, ikatza ta abaŕ, geure lepotik; augaŧik bein, esan eban Amuŕio'k udaletxian, "en los presupuestos habrá que consignar 25.000 pesetas anuales para el Instituto". Ezta ezer, kili-kilija baño.

Eta len "Estaduak" egiŧeko ziran "mueblíak" be orain geure lepotik egin dira; eta ganera, ¿nun uste dozu irakuŕle egin dabela...? Ba, Gazteiz'en. Berton olarotz geyenak lan barik, eta kanpokuari emon. Ikastola oŕetarako beste mai batzuk be, egin dira, baña, onek be, eŕematian bota barik (eŕiko lana eŕematian bota biaŕ ixaten da) berak gura ebanari emon eutsan. Eta oŕetako ezdago eskubiderik.

Udaletxian dagon "Bolsa de trabajo" ¿zetarako dala baña...? Lenengo alkatia bera da, ba, kanpotik langiŧiak dakazena.

卐 卐 卐

Uri onetako Euzko-Langiŧe-Alkaŕtasunak, lasteŕ bai lasteŕ (J. L.) abeslari-talde edeŕ bat eukiko dau, Olaeta'taŕ Sekunda zuzendari dala. Orain-aŕte ogeŧa amaŕetik gora dira abeslarijak. Ikaskintzak larunbata gabetan ixango dira, langiŧe-etxian.

OLARIAGA.

GETXO

AZKAL-APARIJA.—Azkenengo auteskundietan eŕi onetan be, garaŧe urten gintzazan. Eta gurenda au ospatuteko, Ander Deuna'ren egunian, euzkel-aparitxu bat egin geban.

Apari aretara batu gintzazan gixonezko ta emakumezkuakin, aretua osuan bete zan.

Eta aparija, jaki - edakijakaz aberatsa ixan ezpazan be, alaŧasunaz aberatsa ixan zan, an batutako gasterija ta zaŕtxuaguak be, alai be alai aurkitzen ziran-eta.

Azkenengo auteskundietako gurenda a Getxo gustijak ospatu gura ebala gure lendakarijak uaŕtu ebanian, baña beste jai bat egiŧia erabagi eban.

Eta jai au, Miren Deuna'ko auzunian egin zan.

An be dana zan alaŧasuna abestutia ta dantzan egiŧia dana.

Bigaŕen jai onetara be baña Getxo gustija ezin eldu ixan zan. Eta lengo bijetara juan ezin ixan ziranenentzat, beste jai bat egiŧia biaŕekua zan.

Eta irugaŕen jai au, datoŕen barikuban ospatuko da, Soŕtzez garbija dan Ama Neskutza'ren egunian.

Egun onetako azkari - aparija, Euzko-Etxia'ko aretuan ixango da, ta gabeko seiretan ixan be.

Jai au, neskatiŧa otseñentzako da, neskatiŧa zintzuok be aŧaturiko auteskundietan lan asko egin eben-eta.

Apari onetarako beŕogei neskame-inguru oingoxe dagoz ixenpetuta, ta euneraŕte elduko ete-diraneko zuŕu-muŕuba dago. Mutiletan be askotxu ixenpetu biaŕ ixan dira. Beraz apari au be alaya ixango dalako antza dago.

Beraz datoŕen barikuban bai-dakigu nortzuben jaya ixango dan.

BATZAŔA. — Gauŕ eguben, gabeko zortziretan, uri onetako Euzko-Etxia'n, ... deŕdikidetuben batzaŕa ixango da.

Batzaŕ oŕetan igandian Bilbao'ko Emakume Abeŕtzale-Batza'ko aretuan Euzko Alderdi Jeltzalia'k egingo daun Batzaŕ...'rako alduna autetsiko da.

Beraz Euzko-Etxea'ratu barik iñor be eztau geratu biaŕ, oneŧariko batzaŕ gaŕantzi aundikuak ixaten dira-ta.

EUZKO-IKASLE BAT

SORALUZE

Alderdi Jeltzaliaren arauteglak agintzen daben eskubidiaz Uri-Buru-Batzaŕak ... tzen dautse alderdikide gustiei Ostegun... tzaŕ nagusira.

Gabean izango da. Beraz alderdikide... tiak iñork uts egiteko bertaratzia ... tzen da.

—"Gastetxu batzak" bere ba... tiei dei egiten dautse batzaŕ nagusira ... rikuban, Miren Neskutsaren egunean, ... tsaldeko 3.30'tan.

—Asteartian Eguren'en emaste ... gorputza ilobiratua da. Goyan bego.

—Igandean geure "Abenda - Etxea" Bergara eŕkiko Batzokien aŕtian ... txapelketa eraltzeko asmoz batu ziran ... dezkariak. Ontzat emonik araudia, eŕ... koitzari zein dagokion jokatzeko ... zan. Soraluze'ri Deba'rekin auŕez auŕ... si beaŕa dagokio.

D. ...

EREÑO

EUZKEL-IXENA.— Etxeandia'taŕ ... eta Zabala'taŕ Domeke senaŕ-emasteak ... metxu bat ixan dabe, ta jayoŕaŕitxu... Jon Ander euzkel-ixen poliŧak ezaŕi ... tsez.

Moŕoskotxu onen aŧabitxi-amabitxi... Kobeaga'taŕ Mikel Andoni ta Kobeaga... Josebe ixan dira. Zorijonak gustijok.

BAŔIKETAK.—Entzun doguner ... nengo auteskundietan, "Jel - Orde" ... "Ekin" asterokuagaŧik eŕi onetako ... kundia galdu dogula diñue. "Jel-Orde" ... ŧik galdu ixan ba-dogu, "Jel-Orde" ... dedila eŕi onetatik. Baña "Ekin"-gaŧik ... -da, uŕenguan be galdu beŕez auteskundia ... "Ekin" galdutia baño auteskundiak ... tia gurago dogu-ta.

卐 卐 卐

Ereño'ko abeŕtzalioi gauza bat ... etoŕi yaku, eta beronek asko adore... gaŧuz geure bidian auŕera jaŕaŧuteko ...

Orain dirala urte batzubetan, ... egiŧen gaŧubezan lez, emengo albo-... ko eŕitxubak be gogoŕ zemaŧuten ... Eŕi zemaŧuben aŕtian, Ibaŕangelua ... eta Elantxobe beste bat.

Orain, baŕiz eŕi oŕeik, kazike ... goŧik jaŕiŧa dagoz, abeŕtzaletasuna... renda txuntxuŕeraño iasota.

Beraz Ereño'ko abeŕtzaliok be ... -txuntxoŕera igoteko itxaropenik ... zetan galdu, emengo kazike-jauntxu... kena be urte asko igazi baño len ... da-ta.

Oŕetarako, guk, abeŕtzaliok, Sabin'... de zuzenari bein be okeŕtu barik ... biaŕ dautsagu, garaitza-galuŕera bide... xek eruango gatuz-eta.

KITOL...

SABIN-GOGUA

I

Idazpuru onexegaz ainbat lan abeŕkoi argitaltzeko erabagija aŕtu dot. Sabin, geure Irakasle gurenaren gomuta aundijagotubaz, dizdiratubagotubaz doya. Gauŕ zoŕotzat iñork eztauko; geure arerijuak eurak be, besterik ezer esan eziñian. Jel-Alderdija bere Irakaslia'ren erakutsijakandik banandubaz doyala dirauskube. Ba-dakije Sabin 'ak asmo ta gogo zintzoz irasi ebala Jel-Alderdija: Sabin'aren asmo bakaŕa Jaun-Goiko-Lagi-Zaŕpian gentsatsu geure Abeŕi bakaŕa imintia zala ondo be ondo dakije. Eta egiz-berau baño ezta Jel-Alderdija'ren gauŕko indaŕaren zijo edo zegaŧija. Neure idazlanon asmua ba, berau ixango da: Sabin'aren gogua, baŕuba euzko-irakuŕliari azaldu ta agertu. Bere ezaguera sakonak Sabin-bijotzian saŕtuko gauz eta an saŕtu-ezkero, berak eban adore-arauz aberastuko doguz geure bijotzak eta geure bijotzak Sabin-adorez. Sabin-gogoz asetzen ba-doguz, eztau luzaro iraungo geure zoritxaŕdun Abeŕi maŧagaŕi onek dagon joputasunpian. Jaŕai, ba neuri euzko-emakume ta euzko-mendigoxale abeŕkidiak. Geure Irakaslia'ren "oldozkunetako idaztijak" dixurin argi-izpi-txoŕta zuzendari dogula, zearo ezagutuko doguz, bere bijotzean Goiko-Jauna'k iraŕi ebazan bitxi jaunkoi ta abeŕkoyak.

II

Sabin, bere bixitzako amasaspi urtiak betetu-aŕtian, kaŕlataŕa ixan zan, Jagoba bere aŧea be kaŕlataŕa zalako. Jagoba, diñosku Sabin'ak "Uskuŕtza eta Lagi-Zaŕa" goiburutzat eukan kaŕlataŕa ei-zan eta geure Lagi-Zaŕon galtziak emon eutsan miñez il ei-zan. Neu, baña diñosku Irakaslia 'k, Jakintza (Filosofía) ikasi nebanetik aŕezkero (amabost urte ebazala) kaŕlataŕa nintzan aŕen, enintzan kaŕlataŕa ixateagaŧik kaŕla'ren bidez geure Abeŕija'ren azkatasun eta Lagi-Zaŕak loŕtziagatik baño. Kaŕla España'ko bakaulkira igotia, geure azkatasuna loŕtzeko bide bakaŕa zala uste nebalako gura neban.

Baña lasteŕ saŕtu zan Sabin egijaren zelai loratsuban, Koldobika bere anayak "Bizkaya España etzala; kaŕlatasuna ... kaltegija zala euzkotaŕontzat; geure ... gatxen sustrai bakaŕa España'ko Bakaldun... na emengo Jaun ixatian zala" argi ta ... bi ta zertzeladaz agirijan imiñi eutsa... bere anayaren zegaŧijai erantzun ... bere buruba ikusiki, "Oldoztuko jua... damoskat" erantzun eutsan Jel-Alderdi... 'ren Iraslia'k.

III

Lasteŕ asi zan Sabin geure Abeŕi ... kaŕa ezagututen. Baña gixon sentrundu... ren oalkuna jaŕaŧubaz eta berak iñun ... "eztau gixonak erabagi sendorik aŕtu ... lenago esku-aŕtian dakaŕena zearo ta ... kon oldoztu ta uleŕtu barik", Euzkadi... xija ikasten asi zan. Eta lasteŕera "Jaun-... goikua eta Lagi-Zaŕa" goiburuak bere ... mena argiŧu ta bere ixate gustija ... eban.

Eta erabagija aŕtu ondoren, bete ... ebazan biaŕkun aundijak auŕian jaŕi ... zan eta biaŕkunok auŕera atarateko ... -indaŕa eukala, oartu eban: a) Apuŕik ... ezekijan Euzkerea ikasi. g) Geure Edesti... ta Lagi-Zaŕa'k ezagutu eta. k) Euzke... rik ezekijen geure abeŕkidiai geure ... ikasteko bidia idegi.

Eta iru gauzok bestek egingo ez ... eran, egin ebazan.

Zeu zara, Sabin, euzkotaŕ-odola ... darovagun, zeure anayon gaizkatzalia ... gun zakidaz zeure gogua azteŕtu ta ... idoroko dodazan bitxijak argi ta ... azaltzen!

MATE ...
E. A. B.

Mungia, lotazila 1'an.

MARTIKORENA
Begiyetako gaixoen sendagille
Garibay, 13 bis, 2.° - DONOSTIA

Artua eta babia txikitutzeko makilak
Txomin Olano'k
Saltzen ditu, merke
Plaza de las Escuelas, 10 g'n - Donostia